

Pilvi Torsti sd ym.

Lakialoite laiksi Suomen perustuslain 54 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Suomen perustuslain mukaan tasavallan presidentiksi voidaan valita ainoastaan syntyperäinen Suomen kansalainen. Syntyperäisyydellä tarkoitetaan perustuslaissa sitä, että henkilön on täytynyt syntyessään saada Suomen kansalaisuus.

Syntyperäisyyden vaatiminen rajoittaa merkittävää osaa ei-syntyperäisiä Suomen kansalaisia asettumasta ehdolle Suomen presidentinvaaleissa. Samanlainen vaatimus ei koske esimerkiksi pääministeriä, muita ministereitä tai eduskunnan puhemiestä. Ylipäätään Suomen oikeusjärjestelmä ei tee eroa syntyperäisten tai myöhemmin Suomen kansalaisuuden saaneiden välillä, muuten kuin presidentin kohdalla. Suomessa syntyperäisyyttä vaadittiin myös aiemmin ministereiltä, mutta vaatimus poistettiin jo viime vuosikymmenen lopulla.

Vaaleissa on valituksi tulemisen ohella tärkeää se, kenellä on oikeus asettua ehdolle. Vaaleissa myös keskustellaan tärkeistä yhteiskunnallisista asioista ja arvoista. Nykyinen vaatimus syntyperäisestä suomalaisuudesta estää satojatuhansia suomalaisia asettumasta ehdolle presidentinvaaleissa.

Monissa Länsi-Euroopan demokratioissa ei vaadita presidentinvaaleissa syntyperäisyyttä, vaan kansalaisuus riittää. Syntyperäisyys vaaditaan Liettuassa, Portugalissa ja Virossa. Kaksoiskansalaisuuden omaavat henkilöt eivät kuitenkaan voi asettua esimerkiksi Latviassa ehdolle. Kreikassa syntyperäistä kansalaisuutta ei edellytetä, mutta ehdokkaan pitää olla kreikkalaista alkuperää äitinsä tai isänsä puolelta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Lakialoite LA 33/2017 vp

Laki

Suomen perustuslain 54 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 73 §:ssä säädetyllä tavalla, *muutetaan* Suomen perustuslain 54 §:n 1 momentti seuraavasti:

54 §

Tasavallan presidentin valinta

Tasavallan presidentti valitaan välittömällä vaalilla Suomen kansalaisista kuuden vuoden toimikaudeksi. Sama henkilö voidaan valita presidentiksi enintään kahdeksi peräkkäiseksi toimikaudeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Lakialoite LA 33/2017 vp

Helsingissä 19.9.2017

Pilvi Torsti sd
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Jukka Gustafsson sd
Mikaela Nylander r
Krista Mikkonen vihr
Tytti Tuppurainen sd
Jutta Urpilainen sd
Ozan Yanar vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Emma Kari vihr
Antero Vartia vihr
Krista Kiuru sd
Sirpa Paatero sd
Riitta Myller sd
Ilkka Kantola sd
Lauri Ihalainen sd
Susanna Huovinen sd
Sanna Marin sd
Timo Harakka sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Eva Biaudet r
Anders Adlercreutz r
Mats Nylund r
Stefan Wallin r
Mats Löfström r
Anna-Maja Henriksson r
Thomas Blomqvist r
Veronica Rehn-Kivi r
Jani Toivola vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Jyrki Kasvi vihr
Johanna Karimäki vihr
Touko Aalto vihr
Heli Järvinen vihr
Ville Niinistö vihr
Satu Hassi vihr